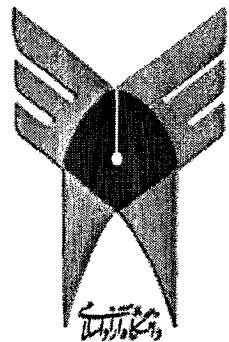

١٤.٩٩٩

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد پزشکی تهران

پایان نامه :

جهت دریافت دکترای پزشکی

موضوع :

بررسی شیوع دیابت قندی در بیماران بستری شده به علت خونریزی غیر طبیعی رحمی
در بیمارستان امیرالمؤمنین (ع) از مهرماه ۱۳۸۶ تا مهرماه ۱۳۸۷

استاد راهنما :

سرکار خانم دکتر پریرخ رامزی

دکتر اعلاءات مرک حسین پژوه
تنتیه مرک

نگارش :

مرضیه بهجتی اردکانی

شماره پایان نامه : ۴۲۵۸

سال تحصیلی : ۱۳۸۸

تقدیم به پدر و مادر عزیزم که تمام پیشرفت هایم
در زندگی مرهون زحمات آنان است

تقدیم به راضیه، فاطمه و روح الله که در تمام
مراحل پیشبرد این پژوهش مرا یاری دادند

تقدیم به همسر مهربانم که همواره با برداشی در
کنارم بود و مرا در انجام این مطالعه یاری داد

و تقدیم به مریم کوچکم که وجود شیرینش
امیدبخش زندگی مان است

با تشکر فراوان از سرکار خانم دکتر رامزی که در
انجام این مطالعه مرا از راهنمایی های ارزنده شان
بهره مند ساختند و از ایشان بسیار آموختم

فهرست

شماره صفحه

عنوان

۱-۱۶	فصل اول
۲-۱۱	- بیان مسأله
۱۲-۱۵	- پیشینه تحقیق
۱۶	- تعریف واژه ها
۱۷	فصل دوم
۱۷-۲۲	- مواد و روشها
۲۳	فصل سوم
۲۳-۲۹	- نتایج
۳۰-۳۳	فصل چهارم
۳۱-۳۲	- بحث و نتیجه گیری
۳۳	- پیشنهادات و محدودیت ها
	پیوست ها
۳۴-۴۶	- جداول و نمودارها
۶۷	- پرسشنامه
۶۸-۷۰	- ضمیمه ۲
۷۱	- اهداف تحقیق
	- جدول متغیرها
	فهرست منابع

چکیده:

بررسی شیوع دیابت قندی در بیماران بسته شده به علت خونریزی غیر طبیعی رحمی در بیمارستان امیرالمؤمنین از مهرماه ۱۳۸۶ تا مهرماه ۱۳۸۷

مقدمه: خونریزی غیر طبیعی رحمی (AUB) یکی از مسائل مهم در بین زنان است که ۲۰٪ موارد مراجعه به متخصصین زنان را شامل می‌شود. AUB عل مختلف دارد مانند میوم های زیر مخاطی، هیپرپلازی یا سرطان اندومتر، حفره رحمی بزرگ، پولیپ های فانکشنال اندومتر و....

دیابت قندی بیماری متابولیک شایعی است که با عدم تحمل گذاری، چاقی، ایجاد مقاومت به انسولین و افزایش آندروژن همراه است و بدین ترتیب به نظر می‌رسد در پاتوژنز AUB نقش مؤثری داشته باشد. در این پژوهش برآئیم تا شیوع دیابت در گروهی از بیماران مبتلا به AUB را بررسی کنیم.

روش مطالعه: این مطالعه به صورت cross-sectional و توصیفی بر روی ۱۰۰ بیمار بسته شده به علت AUB در طی یک سال در بیمارستان امیرالمؤمنین(ع) انجام گرفته است. اطلاعات هر بیمار که شامل قد، وزن، سن، ابتلا به دیابت، ابتلا به HTN، روش پیشگیری از بارداری، تعداد پاریتی، نوع عمل جراحی و همچنین پاتولوژی حاصل از نمونه آن می‌باشد؛ با پرسش از بیماران و با استفاده از پرونده آنها استخراج شده و در نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

دستاوردها: میانگین سنی بیماران ۴۶ سال بوده است. ۱۲٪ بیماران دیابتی و ۲۶٪ دارای فشار خون بالا بوده اند. میانگین BMI بیماران ۲۹/۵۸ بوده است و ۴۷٪ این بیماران $BMI \leq ۳۰$ و ۳۰٪ $BMI \geq ۳۰$ داشته اند. ۱۰٪ این بیماران دارای پاتولوژی بدخیم یا مستعد کننده به بدخیمی بوده اند و ۹۰٪ پاتولوژی خوش خیم داشته اند.

نتیجه گیری: شیوع دیابت در این جمعیت (۱۲٪) نسبت به جامعه نرمال (۷٪) از رقم بالاتری برخوردار بوده است. پس از تطبیق دادن محدوده سنی بیماران این مطالعه با محدوده سنی افراد در پژوهشی با جمعیت نرمال، مشاهده شد که در زنان ۳۵-۴۴ ساله $BMI \leq ۳۰$ از شیوعی ۴/۶٪ برابر جمعیت نرمال برخوردار است. تحقیقاتی که در خارج از کشور انجام شده با استفاده از گروه های مورد و شاهد انجام گرفته است. در برخی از آن ها دیابت به عنوان ریسک فاکتور کنسرو و هیپرپلازی اندومتر گزارش شده و در برخی دیگر چنین ارتباطی پیدا نشده است؛ بلکه BMI بالا به عنوان ریسک فاکتور کنسرو اندومتر بوده است.

از آنجا که در ایران هیچ پژوهش مشابهی با پژوهش حاضر یافت نشد مقایسه ای بین نتایج حاصل از این پژوهش و تحقیقات دیگر قابل انجام نبود. به نظر می‌رسد طراحی و انجام تحقیقات مشابه در جمعیتی وسیعتر و با استفاده از افراد شاهد با توجه به جمعیت بالای مبتلایان به دیابت در ایران مفید خواهد بود.

کلمات کلیدی: دیابت قندی، خونریزی غیر طبیعی رحمی، هیپرپلازی اندومتر.

فصل اول

مقدمہ

بیان مسئله

خونریزی غیر طبیعی رحمی (AUB)

خونریزی غیر طبیعی رحمی (Abnormal Uterine Bleeding) یکی از اختلالات مهم در زنان است که ۲۰٪ موارد مراجعه به متخصصین زنان را شامل می شود. همانند بیشتر مسائل پزشکی بررسی این وضعیت با شرح حال گیری دقیق از بیمار آغاز می شود.

بسیاری پزشکان برای سادگی به خونریزی غیر طبیعی رحمی منومترورژی می گویند. اطلاعات بیشتر می تواند با توجه به زمان خونریزی و شرایط همراهی که خونریزی در آنها رخ می دهد، مانند بیماریهای زمینه ای، به دست آید.

Term	Interval	Duration	Amount
Menorrhagia	Regular	Prolonged	Excessive
Metrorrhagia	Irregular	±Prolonged	Normal
Menometrorragia	Irregular	Prolonged	Excessive
Hypermenorrhea	Regular	Normal	Excessive
Hypomenorrhea	Regular	Normal or less	Less
Oligomenorrhea	Infrequent or irregular	Variable	Scanty
Amenorrhea	Absent	No menses for 90 d	Absent

Abnormal menses – Terminology(2)

انجمن زنان و مامایی آمریکا(ACOG)^۱ در چهاردهمین نشست خود اعلام کرده: «افزایش واضحی در میزان شیوع کارسینوم اندومتر در رده های سنی ۳۴-۳۰ و ۳۵-۳۹ سال دیده می شود». بنابراین تنها با در نظر گرفتن سن افراد، ارزیابی اندومتر جهت بررسی کنسندر تمامی زنان سنین بالای ۳۵ سال که مشکوک به داشتن خونریزی رحمی بدون تخمک گذاری هستند لازم است.

گرچه کارسینوم اندومتر در زنان جوانتر از ۳۵ سال نادر است، اما زنان ۱۹ تا ۳۵ ساله که به درمانهای مدیکال پاسخ نداده اند کاندید بررسی از نظر کنسندر اندومتر هستند.

علامت مشخصه تخمک گذاری منظم بودن و قابل پیش بینی بودن پریودها است. در نظر بسیاری زنان هر گونه خونریزی از واژن «پریود» آنهاست. اگر حاملگی رخ ندهد ۱۴ روز پس از تخمک گذاری قاعده‌گی رخ خواهد داد.

اگر یک زن تخمک گذاری نکند استروژن تولید خواهد شد اما در همراهی با پروژسترون نخواهد بود. زمان بندی خونریزی ها احتمالاً نتیجه نوسانات سطح خونی استروژن است که باعث عدم پایداری اندومتر شده و منجر به درجاتی از خونریزی می شود. چنین مواردی از «خونریزی های رحمی با عملکرد مختلف»^۲ که بدون تخمک گذاری هستند و غالباً برای بیمار به صورت عدم تعادل هورمونی عنوان می شود با عدم توانایی در پیش بینی وقوع قاعده‌گی، میزان و یا طول مدت خونریزی مشخص می شود. این وضعیت معمولاً به متوراژی، که به صورت خونریزی های نامنظم و بین پریودها تعریف می شود، منجر می شود.

¹ American college of obstetrician and gynecology
² Dysfunctional uterine bleeding (DUB)

مسئله‌ای که در اینجا برای پزشکان مطرح می‌شود اینست که پاتولوژی‌های باقی شامل پولیپ‌ها، میوم‌های زیرمخاطی، هیپرپلازی یا سرطان‌ها، که می‌توانند باعث خونریزی نامنظم و اژینال شوند، ممکنست از خونریزی بدون تخمک گذاری با عملکرد مختلف غیر قابل تشخیص باشند.

منوراژی به خودی خود و بدون متوراژی ممکنست فیزیولوژیک باشد. با افزایش تعداد حاملگی^۱ مساحت حفره اندومتر افزایش می‌یابد که باعث بروز خونریزی شدید می‌شود. با این حال پاتولوژی‌های ارگانیک مانند حفره رحمی بزرگ به علت میوم (حتی اگر قسمت زیرمخاطی نداشته باشد)، پولیپ‌های اندومتر فانکشنال، آدنومیوز یا اختلالات انعقادی نیز ممکنست وجود داشته باشند.

در نهایت بسیاری زنان با مخلوط متوراژی و منوراژی مراجعه می‌کنند و احتمالاً بیش از یک راه حل برای برطرف کردن آن دارند. برای مثال خانمی با پولیپ اندومتر ناهمگون که همچنان تخمک گذاری می‌کند، یا یک بیمار با میوم زیرمخاطی ممکنست تظاهر بالینی مخلوط از منوراژی و متوراژی داشته باشند.

علاوه بر این بسیاری از بیماران ممکنست تقویم ثبت پریودهایشان را نداشته باشند یا ممکنست به قدری پریودهای نامنظم داشته باشند که نتوانند در این موارد کمک کننده باشند.

واضحاً اطلاعات دیگر از شرح حال بیمار درباره روش‌های پیشگیری از بارداری، قابلیت باروری و بیماریهای مدیکال همراه به عنوان بیماریهای بالقوه آسیب رسان باید مورد توجه قرار گیرند. علاوه بر این یک معاینه واژینال کامل جهت رد کردن انواع پاتولوژی واژینال یا سرویکال به عنوان منشاً خونریزی لازم است و همیشه حاملگی نیز باید رد شود.

خونریزی پس از یائسگی یک وضعیت منحصر به فرد ولی خطرناک است. تا زمانی که یائسگی با توجه به آخرین پریود تعریف می شود، این تشخیص یک تشخیص گذشته نگر است. در زنانی که در دوران نزدیک به یائسگی به سر می برند عملکرد تخدمان گهگاه است؛ بنابراین دوره های طولانی آمنوره، گرگرفتگی و حتی تستهای آزمایشگاهی منطبق بر دوران باروری (FSH بالا همراه با استرادیول پلیین) ممکنست با خونریزی و لکه بینی، که نشانگر دوره های التهابی عملکرد تخدمان است دنبال شوند.

بدین ترتیب یک تعریف دقیق درباره خونریزی پس از یائسگی مشکل است. اما به طور کلی هر خونریزی و لکه بینی ۱۲ ماه پس از وقوع آمنوره باید تا زمانی که تشخیص دیگری ثابت شود به عنوان کنس اندومنتر در نظر گرفته شود.(۱)

شیوع هیسترکتومی

هیسترکتومی یک عمل جراحی معمول می باشد. در آمریکا بیش از نیم میلیون زن سالانه تحت عمل هیسترکتومی قرار می گیرند و چنین تخمین زده می شود که یک سوم زنان بالای ۶۵ سال در این کشور نهایتاً رحم خود را خواهند برداشت.

شیوع هیسترکتومی در نقاط مختلف متفاوت می باشد و در آمریکا از شیوعی بین ۱/۲ در ۱۰۰۰ تا ۵/۶ در ۱۰۰۰ طی سالهای ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۲ برخوردار بوده است. این اختلاف به فاکتورهای متفاوتی بستگی دارد مانند شرایط بیمار و دسترسی بیمار به درمانهای مختلف. اما بیش از همه اینها به طرح های درمانی و اجرایی متخصص زنان آن منطقه بستگی دارد. در برخی مناطق خونریزی

غیر طبیعی رحمی تحت درمان دارویی قرار می گیرد و در برخی مناطق هیسترکتومی به عنوان اولین درمان به بیمار ارائه می شود.

در سالهای اخیر درمانهای فرعی برای AUB میزان هیسترکتومی را کاهش داده است. درمانهای غیر جراحی شامل OCP، هورمون درمانی (پروژسترون دوره ای، استروژن parenteral ، آنالوگهای NSAIDs ، GNRH ، بالونهای حرارتی داخل رحمی و microwaves می باشند.

اندیکاسیونهای هیسترکتومی

همانطور که گفته شد درمانهای مختلف جراحی و غیر جراحی برای AUB وجود دارد. این درمانها اغلب به صورت یک توافق هستند و غالباً هیسترکتومی به عنوان درمان نهایی برای برخی بیماران، مثلاً کسانی که خونریزی شان پس از transcervical endometrial ablation همچنان غیر قابل تحمل است، در نظر گرفته می شود.

لیومیومهای رحمی همچنان شایعترین علت هیسترکتومی هستند. در یک مطالعه که بر روی بیش از دو میلیون مورد هیسترکتومی در آمریکا در دهه ۱۹۹۰ توسط Farquhar و Steiner انجام شد، لیومیوم اندیکاسیون برای ۴۰٪ موارد هیسترکتومی بود.

سایر اندیکاسیونهای شایع هیسترکتومی شامل اندومتریوز(۸٪)، سرطان(۶٪)، خونریزی غیر طبیعی(۵٪)، بیماریهای عفونی لگن(۷٪) و پرولاپس رحم(۳٪) می باشند.

هیسترکتومی تنها درمان تعریف شده برای خونریزیهای غیر طبیعی رحمی می باشد که به درمان طبی پاسخ نداده اند.

D&C

D&C به خودی خود یک روش کور جراحی می باشد که غالباً به بیهوشی عمومی نیازمند است. از آنجا که این روش اگر بدون هیستروسکوپی انجام شود کورخواهد بود؛ ممکنست بیماریهای لوکالیزه مانند پولیپ ها، میوم های زیرمخاطی یا هیپر پلازی های کانونی را تشخیص ندهد.

D&C اگر همراه با هیستروسکوپ باشد گاهآ می تواند هم تشخیصی و هم درمانی عمل کند. برداشتن توده های داخل حفره رحم (پولیپ های پایه دار و میوم های زیرمخاطی) می تواند به سرعت انجام شود.^(۳)

دیابت قندی

دیابت قندی به گروهی از بیماریهای متابولیک اطلاق می‌شود که باعث بروز فنوتیپ افزایش قند خون می‌شوند. چندین نوع مشخص از دیابت قندی وجود دارد که از برهم کنش ژنتیک و فاکتورهای محیطی ایجاد می‌شوند.

با توجه به اتیولوژی دیابت قندی، فاکتورهایی که در بروز افزایش قند خون مؤثر هستند شامل کاهش ترشح انسولین از پانکراس، کاهش مصرف گلوکز در بافتها و افزایش تولید گلوکز در کبد می‌باشند.

اختلال تنظیم متابولیک ناشی از دیابت قندی باعث بروز تغییرات پاتوفیزیولوژیکی در سایر ارگانها می‌شود که بار سنگینی را بر دوش فرد مبتلا به دیابت و همچنین سیستم درمانی تحمل می‌کند. در ایالات متحده دیابت قندی عمدۀ ترین علت ایجاد کننده¹ ESRD، آمپوتاسیون غیر تروماتیک اندام تحتانی و کوری در بالغین است. دیابت همچنین عامل مستعد کننده به بیماریهای قلبی-عروقی است.

دسته بندی

دیابت قندی با توجه به پروسه پاتولوژیکی که بر اساس آن باعث افزایش قند خون می‌شود، دسته بندی می‌گردد. دو دسته عمدۀ مطرح در دیابت قندی، تیپ ۱ و تیپ ۲ هستند.

پیش از وقوع هر دو نوع دیابت و همزمان با پیشرفت پروسه بیماری زایک دوره هموستاز مختل گلوکز وجود دارد. تیپ ۱ دیابت فقدان کامل یا قریب به کامل انسولین است. تیپ ۲ دیابت قندی

¹ End Stage Renal Disease

گروه ناهمگونی از اختلالات است که باعث درجات متفاوتی از مقاومت به انسولین، اختلال ترشح انسولین و افزایش تولید گلوکز می‌شود. پیش درآمد تیپ ۲ دیابت دوره‌ای از هموستاز غیر طبیعی گلوکز است که^۱ IFG یا^۲ IGT نام دارد.

اپیدمیولوژی

طی دو دهه اخیر شیوع جهانی دیابت رشد غیر قابل باوری داشته، این آمار از ۳۰ میلیون مورد در سال ۱۹۸۵ به ۱۷۷ میلیون مورد در سال ۲۰۰۰ رسیده است. با توجه به مشاغل امروزی تخمین زده می‌شود تا سال ۲۰۳۰، ۳۶۰ میلیون فرد مبتلا به دیابت وجود خواهند داشت. هر چند شیوع هر دو نوع دیابت در حال گسترش جهانی است؛ رشد دیابت تیپ ۲ به علت افزایش چاقی و کاهش فعالیت به دنبال صنعتی شدن جوامع از سرعت بسیار بیشتری برخوردار است. این وضعیت در اکثر کشورها صادق است و ۶ کشور از ۱۰ کشور اول جهان در این دسته، در قاره آسیا واقعند.

در آمریکا مراکز کنترل و پیشگیری از بیماریها (CDC)^۳ تخمین زده اند ۲۰/۸ میلیون نفر، یا به عبارتی ۷٪ کل جمعیت جهان در سال ۲۰۰۵ مبتلا به دیابت بوده اند. (به طور تخمینی ۳۰٪ از مبتلایان به دیابت تشخیص داده نشده اند). تقریباً ۱/۵ میلیون مورد جدید ابتلا به دیابت در سال ۲۰۰۵ تشخیص داده شده اند.

شیوع دیابت با افزایش سن افزایش می‌یابد. در سال ۲۰۰۵ شیوع دیابت قندی در آمریکا در سنین زیر ۲۰ سال ۲۰/۲۲٪ و در سنین بالای ۲۰ سال ۹/۶٪ بوده است. در افراد بالای ۶۰ سال شیوع

¹ Impaired Fasting Glucose

² Impaired Glucose Test

³ Centers for Disease Control and prevention

دیابت ۹٪^۱ بوده است. تخمین زده می شود که تا سال ۲۰۳۰ اکثر مبتلایان به دیابت در سنین ۴۵-۶۵ سال باشند.

شیوع دیابت تیپ ۲ و پیش درآمد آن IGT، در جزایر اقیانوس آرام به میزان قابل توجهی بالاست. در ایالات متحده و هند متوسط و در روسیه به طور نسبی کم است. این تفاوت ها به علت ژنتیک، مسائل رفتاری و فاکتور های محیطی است.^(۴)

طی پژوهشی در ایران که نتایج آن در مجله Iranian Journal of Diabetes and Lipid Disorders در سال ۲۰۰۱ به چاپ رسیده است شیوع دیابت تیپ ۲ در تهران ۷-۸٪^۲ گزارش شده است.^(۵)

AUB و دیابت

دیابت قندی می تواند با عدم تخمک گذاری^۱، چاقی، ایجاد مقاومت به انسولین و افزایش آندروژن همراه باشد.

اختلالات آندروژن در زنان در سنین باروری بسیار شایع است و بنابر این باید مورد ارزیابی قرار گیرد. مدیریت اختلالات خونریزی دهنده همراه با فزونی آندروژن نیازمند ارزیابی تشخیصی مناسب و به دنبال آن استفاده از کنتراسپتیو های خوراکی^۲ (در صورت عدم وجود کنترالاندیکاسیون های مهم یا تمایل به باروری) یا استفاده از عوامل حساس کننده به انسولین همراه با رژیم غذایی و ورزش مناسب می باشد.^(۲)

¹ Unovulation

² Oral Contraceptive Pills (OCP)

عدم تخمک گذاری نیز با آیجاد اختلالات هورمونی می‌تواند باعث پروز AUB در زنان در سنین باروری شود و همان گونه که ذکر شد دیابت قندی یکی از عوامل آیجاد آنست.

تا کنون مطالعات گوناگونی در نقاط مختلف جهان به منظور بررسی ارتباط دیابت با AUB انجام گرفته است. البته در اکثر این مطالعات ارتباط میان دیابت با هیپرپلازی اندومتر یا کنسر اندومتر تحت بررسی قرار گرفته است. نتایج حاصل از این مطالعات نیز متفاوت بوده اند و در برخی میان دیابت و هیپرپلازی اندومتر (یا کنسر اندومتر) ارتباط معنی دار گزارش شده و در برخی دیگر ارتباط معنی دار وجود نداشته است.

از سوی دیگر در ایران بررسی های مشابهی به شکل توصیفی یا تحلیلی انجام نگرفته است.

باتوجه به آنچه ذکر شد در این پژوهش برآئیم تا شیوع دیابت قندی در بیماران مبتلا به AUB را در یکی از بیمارستان های دولتی تهران بررسی کنیم. علاوه بر این تا حد امکان سعی شده تا شیوع سایر ریسک فاکتور های مؤثر بر AUB نیز مطالعه شوند.

پیشینه تحقیق

در مطالعه ای که توسط Lidor A. و همکاران بر روی نتایج حاصل از پاتولوژی اندومتر ۲۲۶ زن یائسه دارای خونریزی به صورت گذشته نگر انجام شد و در سال ۱۹۸۶ به چاپ رسید، ۷٪ موارد آدنوکارسینوم، ۱۵٪ موارد اندومتر هیپرپلاستیک و ۴۵٪ موارد اندومتر آتروفیک بوده است. در این مطالعه بروز بدخیمی با افزایش سن، افزایش حجم و مدت خونریزی و رحم بزرگ ارتباط داشته است. آدنوکارسینوم اندومتر در ۴۰٪ موارد با چاقی، دیابت قندی یا فشار خون رابطه داشته است. آدنوکارسینوم اندومتر در ۳٪ موارد با چاقی، دیابت قندی یا فشار خون رابطه داشته است. (۶)

در « یک مطالعه مورد- شاهد بر روی ریسک فاکتورهای کنسر رحم در ژاپن» که توسط Inoue M. و همکاران طی سالهای ۱۹۸۷ تا ۱۹۹۰ انجام شده، ۱۴۳ مورد مبتلا به کنسر رحم و ۱۴۳ شاهد که از نظر سن با افراد مورد همسان سازی شده بودند برای بررسی ریسک فاکتورهای ابتلا به کنسر رحم تحت بررسی قرار گرفتند. (۷) در پایان موارد زیر در گروه مورد (مبتلایان به کنسر رحم) بیشتر بود:

- ۱ - دیابت قندی (OR:6.30)
- ۲ - سابقه خانوادگی ابتلا به کنسر رحم (OR:3.06)
- ۳ - چاقی (OR:0.02 – 2.4)
- ۴ - فشارخون بالا (OR:2.73) (obesity)
- ۵ - nulliparity

مطالعه دیگری توسط Weber AM. و همکاران در سال ۱۹۹۹ به چاپ رسید که به منظور بررسی ریسک فاکتورهای هیپرپلازی اندومتر در زنان با AUB طراحی و انجام شده. در این

مطالعه مورد ها (۵۷ نفر) دارای هیستوپاتولوژی دال بر کنسر اندومنتر یا هیپرپلازی کمپلکس بوده اند و شاهدها (۱۳۷ نفر) بافت شناسی های خوش خیم از رحم داشته اند. در پایان این مطالعه بین تئوپلازی اندومنتر با تعداد پاریتی رابطه ای پیدا نشد، با وزن رابطه مستقیم وجود داشت و با سن و دیابت به طور مرزی رابطه وجود داشت.^(۸)

در مطالعه ای مورد- شاهد که توسط Shoff SM. در آمریکا انجام گرفته و در سال ۱۹۹۸ به چاپ رسیده است، تعداد ۷۲۳ مورد مبتلا به کنسر اندومنتر از بایگانی بخش تومورها و ۲۲۹۱ شاهد که به صورت اتفاقی از جامعه به دست آمده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه افراد بر مبنای BMI در سه دسته بدون اضافه وزن ($BMI < 29.1$)، دارای اضافه وزن (BMI) و چاق ($BMI > 31.9$) طبقه بندی شدند. ارتباط بین دیابت و BMI با کنسر اندومنتر با استفاده از افراد کنترل که از نظر سن، تعداد پاریتی، استفاده از HRT، میزان تحصیلات و مصرف سیگار همسان سازی شده بودند مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بدین ترتیب بدست آمده: در مقایسه با افراد بدون اضافه وزن و غیر دیابتی، زنان بدون اضافه وزن و با اضافه وزن مبتلا به دیابت به طور معنی داری دچار افزایش ریسک ابتلا به کنسر اندومنتر نشده بودند بلکه افزایش ریسک در زنان دیابتیک چاق (obese) مشاهده شد. در پایان این مطالعه چنین ذکر شده که «این داده ها مطالعات پیشین را که دیابت را به عنوان ریسک فاکتوری برای کنسر اندومنتر مطرح می کنند به چالش می کشاند زیرا افزایش ریسک ابتلا در زنان دیابتی که اضافه وزن ندارند یا چاق نیستند مشاهده نمی شود.»^(۹)